

Forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Leder for Utenriks – og forsvarskomiteen

Leder i Arbeiderpartiet

Leder i Høyre

Leder i Fremskrittspartiet

Leder i Venstre

Leder i Senterpartiet

Leder i Kristelig Folkeparti

Leder i Sosialistisk Venstreparti

Gjenpart:

Forsvarssjefen

Generalinspektøren for Sjøforsvaret

Generalinspektøren for Hæren

Bergen 9.oktober 2012

Forsvarets Spesialstyrker - lokalisering, organisering, og oppgavefordeling ifm støtte til politiet i kontraterror operasjoner

Forsvarssjefen (FSJ) har sendt ut et høringsutkast med anbefalinger om videreutvikling av spesialstyrkenes beredskap for kontraterror, og om lokalisering og eventuell sammenslåing av spesialstyrkene.

Vi har stor forståelse for behovet for styrking av beredskapen etter 22/7 og at dette bl.a. bør gjøres ved en videreutvikling av forsvarets evne til å støtte det sivile samfunn.

En samlokalisering og samorganisering av spesialstyrkene er etter vår vurdering meningsløst og er et feilvalg som vil få store negative konsekvenser for Forsvaret evne til maritime operasjoner generelt, og spesialoperasjoner spesielt

Forsvarets Spesialstyrker er organisert innenfor Hæren og Sjøforsvaret, og består av Forsvarets spesialkommando/Hærens jegerkommando (FSK/HJK) og Marinejegerkommandoen (MJK).

Med dagens organisering er det kun FSK/HJK som har oppdrag direkte knyttet til gisselredning utland, bekjempelse av kontraterror på oljeinstallasjoner og fartøyer til havs hvor politiets ressurser ikke er tilstrekkelige.

I tillegg har FSK/HJK oppdrag om å yte bistand til politiet på land.

Hovedargumentene for samlokalisering og samorganisering er at dette vil skape robuste fagmiljøer og skape et handlingsrom for å se ressursene i sin helhet.

En samlokalisering av spesialstyrkene på Østlandet vil selvfølgelig føre til en større styrke. Det vil være tilfelle uansett hvor de samlokaliseres. Men å plassere MJK på Østlandet blir helt feil. Det vil skje på bekostning av den unike maritime spisskompetansen som MJK har i dag. Denne spisskompetansen er utviklet i samarbeid med Marinens andre enheter, og er innrettet mot viktige oppgaver i krise og krig, hvor operasjoner med Marinens enheter er en integrert operasjonsform av stor viktighet. Angående påstanden om at en sammenslåing vil gjøre det lettere å se ressursene i sin helhet, så ivaretas dette allerede av den nyopprettete Spesialoperasjonsavdelingen i Forsvarsstaben (FST/SOA) som har ansvar for koordinering av spesialstyrkene og utarbeidelse av overordnede rammer og føringer for utviklingen av kapasiteten på tvers av forsvarsgrenene.

Det er også meget vanskelig å skjønne logikken bak forslaget om samlokalisering av spesialstyrker på Østlandet med begrunnelse i økt maritim kontraterror beredskap. De maritime oppgavene til spesialstyrkene til støtte for politiet i antiterroroperasjoner vil i all vesentlig grad være lokalisert til den oljerelaterte virksomheten på norsk kontinentalsokkel i Nordsjøen, norskehavet og havområdene i nord.

FSK/HJK utøver i dag sin maritime virksomhet ved sitt treningssenter på Vealøs i Horten, hvor der ikke eksisterer et sjømilitært miljø med reel sjømilitær mobilitet, og er lokalisert meget langt vekke fra aktuelle operasjonsområder. Taktisk luftstøtte til spesialstyrkene ytes i hovedsak av Bell 412 som ikke er utstyrt for operasjoner over åpent hav.

MJK utøver sin maritime virksomhet i Haakonsværn og Ramsund hvor der er maritim spisskompetanse, tilgang på maritim støttefunksjoner som maritim luft – og sjømobilitet, og i umiddelbar nærhet av egnede øvingsområder og operasjonsområder. Marinens og kystvaktens nye NH90 helikoptre som vil ha base på Haakonsværn og Bardufoss vil, sammen med helikopterbærende kystvaktfartøyer og de nye fregattene, radikalt øke den maritime luftmobilitetskapasitet.

MJK har siden 90-tallet vært engasjert i operasjoner blant annet på Balkan og i Afghanistan, og har i dag en kompetanse på lik linje med FSK/HJK.

En logisk konsekvens av dette bør være at denne viktige ressursen inngår i den nasjonale kontraterror beredskap til støtte for politiet på lik linje med FSK/HJK, slik at en styrking av spesialstyrkenes evne til land- og maritim kontraterror skjer ved å gi MJK ansvaret for maritime operasjoner, og FSK/HJK ansvaret for landoperasjoner.

En deling av oppgavene gir muligheten for spesialisering som skaper en sterk identitet og tilhørighet til egen avdeling og til egen forsvarsgren, som igjen skaper den kreativitet og konkurranseinstinkt som er nødvendig for å lykkes. Nisjekapasiteter vil av denne grunn opprettholdes da dette vil være en del av kulturen og sjelen til avdelingen til styrke for Forsvaret og dermed Norge.

Operasjonsområdet som de maritime spesialstyrkene skal operere i omfatter store havområder med stadig mer ekstremvær, som vil stille store krav til de styrker som skal operere der, og til det materiellet som skal brukes.

MJK har i dag unik kompetanse på maritime spesialoperasjoner og maritime operasjoner

generelt, og er den avdelingen av spesialstyrkene i forsvaret som er utdannet, trent og øvet i maritime operasjoner.

Med sin samlokalisering med marinen og kystvakten i Haakonssvern og i Ramsund, har MJK en helt nødvendig nærhet til aktuelle operasjonsområder - og ideelle øvingsforhold med sjøforsvarets enheter, og tilgang på maritim mobilitet som fartøyer og ikke minst maritime helikoptre med stor kapasitet, som vil være en avgjørende faktor for å lykkes i operasjoner til havs.

Sjømilitære Samfunds anbefaler at vi best utnytter marinejegerkommandoen på en samfunnsmessig måte ved at styrken forblir en del av Sjøforsvaret, gis oppgaver og ansvar i nasjonal kontraterror der det legges særlig vekt på nærhet til helikopterbasene og de store oppgavene langs kysten både i sør og nord.

Med vennlig hilsen,

Anders Løkven

Kommandør

President Sjømilitære Samfund